

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r798600947322,RYDLEWSKI-Celestyn-Teodor-Artur.html>
2023-03-21, 18:24

RYDLEWSKI Celestyn Teodor Artur

Osoba

RYDLEWSKI Celestyn Teodor Artur

Urodzony

1875

Zmarł

1940

Opis

działacz polityczny, lekarz Straży Ludowej - Obrony Krajowej, mjr WP.

Ur. 5 kwietnia 1875 r. w Jarocinie, w rodzinie mistrza malarskiego Franciszka i Marii ze Szkudlińskich. W 1896 r. ukończył Gimnazjum Fryderyka Wilhelma w Poznaniu. Studia medyczne odbywał we Wrocławiu i Greifswaldzie, składając w 1901 r. egzamin królewski, a w 1909 r. uzyskał tam doktorat medyczny. Podczas studiów działał w Towarzystwie Tomasza Zana, „Czerwonej Róży” i „Białym Orle”. Zajmował się też publicystyką polityczną, pisząc na tematy narodowe na łamach „Dziennika Berlińskiego” i „Gońca Wielkopolskiego”. Skazany został wyrokiem sądu niemieckiego na miesiąc więzienia. Ideologicznie związany był z Ligą Narodową.

W 1901 r. w Poznaniu otworzył praktykę lekarską. Działał w „Straży” i Radzie Głównej Ligi Narodowej.

W latach 1905-1930 był prezesem Drukarni Polskiej w Poznaniu. Od 1915 r. członkiem kierownictwa Narodowej Demokracji. W latach 1916 - 1918 wcielony został do wojska niemieckiego jako lekarz sztabowy (kpt.) w komisji poborowej w Poznaniu. Od jesieni 1918 r. związany był z tajną komendą Straży Obywatelskiej w Poznaniu. 10 listopada wszedł do Komitetu Obywatelskiego, który desygnował go do Rady Robotniczej i Żołnierskiej w Poznaniu. Do chwili rozwiązania Wydziału Wykonawczego Rady, w lutym 1919 r. był jego przewodniczącym. Od kwietnia 1919 r. pełnił funkcję lekarza Naczelnej Komendy Straży Ludowej. Jako delegat NRL reprezentował Wielkopolskę w Paryżu. 19 lipca przez Inspekcję Sanitarną w byłym zaborze pruskim mianowany został lekarzem 7 Baonu Obrony Krajowej. 30 października był urlopowany z wojska i wyznaczony Komisarzem Rządu Polskiego do ustalenia granic Wolnego Miasta Gdańska. Uchwałą Rady Ministrów z 1 VIII 1920 r. mianowany został Komisarzem Granicznym na granicy Wolnego Miasta Gdańska, pełniąc tę funkcję do 1923 r. Od marca do czerwca 1921 r. skierowany został na Śląsk jako oficer łącznikowy pomiędzy DOGen. w Poznaniu a W. Korfantym. 10 listopada 1921 r. zwolniony został do rezerwy. W lutym 1924 r. zweryfikowano go w stopniu mjr. rezerwy. W okresie międzywojennym praktykował w Poznaniu, działał w Stronnictwie Narodowym, m.in. w 1926 r. był członkiem Komitetu Wojewódzkiego Organizacji Obrony Państwa, wymierzonej przeciwko J. Piłsudskiemu.

Aresztowany przez Niemców w październiku 1939 r., został osadzony w Forcie VII i tam rozstrzelany 13 stycznia 1940 r. Odznaczony był: Orderem Odrodzenia Polski IV kl. Krzyżem Walecznych. Zawarł związek małżeński z Marią Kasiewicz i miał dzieci: Halinę (1904), Bogdana (1906), Aleksandrę (1908), Marię (1914) i Stanisławę (1918). Po raz drugi ożenił się z Haliną Eis.

Bibliografia

J. Basinski, Rydlewski Celestyn Teodor Artur (1875-1940), (w:) Słownik biograficzny powstańców wielkopolskich 1918-1919, red. A. Czubiński, B. Polak, Poznań 2002, s. 313-314.

Autor wpisu

Michał Polak

